

[Udenrigsministeren]

skriftlige besvarelser af et par spørgsmål i august 1983, betragter regeringen på linje med den tidligere regering denne klageprocedure som det mest hensigtsmæssige og virkningsfulde middel til at lægge pres på de tyrkiske myndigheder med henblik på at genoprette respekten for menneskerettighederne i Tyrkiet.

Når klagesagen antages til realitetsbehandling – det sker forhåbentlig snart – bliver det kommissionens opgave i forening med parterne at foretage afhøring af vidner og undersøgelser på stedet af de påklagede forhold, såsom tortur og andre former for umenneskelig behandling af politiske fanger. I denne fase af klageproceduren vil vi få øgede muligheder for at forstærke presset på den tyrkiske regering for at formå den til at leve op til kravene i Den europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det siger sig selv, at regeringen fortsat nøje vil følge udviklingen omkring vilkårene for politiske fanger i Tyrkiet, og nye gravevende forhold vil kunne inddrages i klagesagen ved Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg i det omfang, de er tilstrækkeligt underbygget til, at kommissionen kan forvente at ville tage dem op til realitetsbehandling.

Steen Folke (VS):

Jeg er naturligvis glad for, at regeringen udtrykker alvorlig bekymring over forholdene i Tyrkiet. Det er der mildest talt også grund til. Jeg synes også, det er udmærket, at den danske regering fortsat arbejder via proceduren omkring Menneskerettighedskommissionen og Europarådet. Jeg mener, det er udmærket, at man forfølger den sag, men det behøver jo ikke at betyde, at man ikke kan gøre andet. Jeg mener, det er vigtigt og nødvendigt at gøre andet, ikke mindst på nuværende tidspunkt, hvor generalerne i Tyrkiet forsøger at bilde omverdenen ind, at man er på vej mod demokratiske tilstande og i den forbindelse bl. a. vil lade afholde et farcevalg den 6. november, hvor en række politiske partier er forbudt, og hvor fremtrædende politikere ikke må deltage osv. – en ren valgfarse.

Men netop i denne situation er det vigtigt at give udtryk for, efter min mening også direkte over for myndighederne, og det vil jo desværre sige militærjuntaen i Tyrkiet, at vi –

herunder også den danske regering – ikke bare er bekymrede, men faktisk protesterer mod forholdene i bl. a. tyrkiske fængsler, mod den tortur, der anvendes, vilkårlig afsigelse af dødsdomme ved militærets særdomstole og andre forhold; der er en række eksempler på, at fanger er blevet mishandlet til døde.

Ministeren siger, at det indtil nu er ubekræftede forlydender om forholdene i Diyarbakirs militærfængsel. Nu vel, så vil jeg gerne spørge ministeren, om han vil arbejde på at få bekræftet de forlydender, som han åbenbart også har hørt. Der er efter det oplyste over 2.000 fanger i gang med en langvarig sultestrejke i protest mod den umenneskelige behandling, de er udsat for, i protest mod dødsdomme, i protest mod tortur, i protest mod behandlingen af deres familier osv.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han vil prøve at få bekræftet de forlydender, han åbenbart har hørt, og om han, hvis det viser sig, at forlydenderne kan bekræftes, at det altså er rigtigt, så rent faktisk vil protestere over for den tyrkiske militærjunta.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg har 2 supplerende spørgsmål, jeg gerne vil stille udenrigsministeren.

Det ene vedrører sagen, der kører for Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg. Der vil jeg høre, om ministeren har gjort de samme erfaringer som vi, der på folketingets vegne er medlemmer af Europarådets parlamentariske forsamling. I min egen skab af formand for det særlige Tyrkietudvalg har jeg sammen med formanden for forsamlingen, det vesttyske socialdemokratiske forbundsmedlem Karl Ahrens, sendt et telegram netop i denne sag, som hr. Steen Folke omtaler, men vi har ikke fået noget svar.

Jeg vil høre, om ministeren har gjort de samme erfaringer i sagen for Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg: at det er umuligt at opnå en dialog med tyrkerne. Har man dér trukket sagen i langdrag? Hvornår finder den næste mundtlige forhandling sted?

Det andet spørgsmål vedrører regeringens holdning til den resolution, som den parlamentariske forsamling har vedtaget i torsdags eller i fredags i Strasbourg. Har ministeren